

ΓΑΛΗΝΟΣ

ΙΑΤΡΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΙΑΡΥΘΕΝ ΤΩ 1879 ΥΠΟ ΤΩΝ ΙΑΤΡΩΝ

ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ, ΣΚΙΑΔΑΡΕΣΗ, ΜΑΚΚΑ, ΔΕΛΛΑΠΟΡΤΑ

ΚΑΙ

ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΥΠΟ

Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ.

ΕΤΟΣ ΟΓΔΟΟΝ

ΤΟΜ. ΔΕΚΑΤΟΣ ΕΚΤΟΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Ν. Γ. ΠΑΣΣΑΡΗ

—
1886

ΓΑΛΗΝΟΣ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΩ 1879 ΥΠΟ ΤΩΝ ΙΑΤΡΩΝ
Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ, Σ. ΣΚΙΑΔΑΡΕΣΗ, Ν. ΜΑΚΚΑ, Ν. ΔΕΛΛΑΠΟΡΤΑ
ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ
ΥΠΟ
Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ.

ΤΙΜΗ ΕΤΗΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ
ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΩΣ

Διὰ τὸ ἔξωτερικόν . . Δρ. Ν. 20.
» » ἑσωτερικόν . . » » 15
» τοῦς κκ. Φοιτητάς » « 8.

ΣΥΣΔΡΟΜΗΤΑΙ ΕΓΓΡΑΦΟΝΤΑΙ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ἔς τὸ Γραφεῖον τοῦ ΓΑΛΗΝΟΥ
Ὅδὸς Πινακοῦ τ' 5
Ἀριθμὸς 8.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ. — Ἱατρικὴ κλινικὴ (Hôpital de la Charité) τοῦ καθηγητοῦ Hardy. Περὶ τῆς πορείας, ἐπιπλοκῶν καὶ θεραπείας τοῦ διαβήτου, ὑπὸ Δούκα Δημητριάδου, ἱατροῦ (ἐν Λαμῆ). — Παρατηρήσεις τινὲς ἐπὶ τῆς ἐπιδημίας τῆς διστερικῆς, ὑπὸ Ἀναστ. Τσέλιου (ἱατροῦ ἐν Θεσσαλίας) — Δυσφικὸς ὑδρόγυρος. — Ἐπιφυλλίς. Ἡ Αἰθιοπία ὑπὸ ἱατρικὴν ἔποψιν, ὑπὸ Ν. Π. Παρίση. — Εἰδοποιήσεις. — Βιβλ. δελτ.

ΙΑΤΡΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ

(HÔPITAL DE LA CHARITÉ) τοῦ καθηγητοῦ HARDY

Περὶ τῆς πορείας, ἐπιπλοκῶν καὶ θεραπείας τοῦ διαβήτου.

ὑπὸ ΔΟΥΚΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ, ἱατροῦ (ἐν Λαμῆ).

Ὡς ἐν πάσαις ταῖς νόσοις, οὕτω καὶ ἐν τῷ διαβήτῳ, δὲν δύναται τις νὰ ἐπέμβῃ αποτελεσματικῶς εἰμὴ ὅταν γνωρίζῃ καλῶς τὴν εἰδικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ καὶ τὰ ἴδια αὐτοῦ συμπτώματα. Νομίζω λοιπὸν ὅτι. Θέλω φανῇ ὠφέλιμος ὁμῶν ἐκθέτων ταῦτα ἐν συντόμῳ.

Ὁ διαβήτης λίαν. δυσκόλως ἐν τῇ ἀρχῇ διαγιγνώσκεται. ὡς ἐπὶ τὸ
ΓΑΛ. ΤΟΜ. ΙΣΤ'. 22

πλεονεξία εγκαθίσταται και διαγιγνώσκεται οτε διψα ασθενος, πολυουρια συνηθως διεγειρει την προς τουτον προσοχην του ιατρου. Τα φαινόμενα ταυτα αυξανουσιν εντός ολίγου κατὰ την ακμην της νόσου· η απίσχνασις, η αδυναμία επέρχονται εντός ολίγου και συμπληρουσι την εικόνα. Προσθέτω εις ταυτα και την γενετήσιον αδυναμίαν, ητις εινε σχεδόν σταθερά· εν συνόλω, υπάρχει μία κατάπτωσις των λειτουργιών. Η αναπνοή εινε ολιγώτερον ζωηρά και εξήτησαν να υπολογίσωσι την διαφοράν· αποκόν τι εφήβου ηλικίας μεταναλίσκει εν 24 ώραις 800 περιπου γραμματα δευγόνου, ποτέ παρὰ τῷ καλῶς έχοντι διαβητικῷ, η ποσότης του καιομένου δευγόνου δέν υπερβαίνει τὰ 650 έως 680 γραμματα· παρὰ τῷ εξησθενημένῳ διαβητικῷ δέν εὑρίσκει τις πλέον των 450—500, ἐσημείωσαν μάλιστα 350 μόνον. Τὸ αἷμα λοιπόν περιέχον ολιγώτερον δευγόνον δέν κομίζει εις τὰ ὄργανα η τροφήν ανεπαρκή. Τῶν ὀργανικῶν ἐναλλαγῶν οὐδὼν νωθρῶν, ὑπάρχει ἐλάττωσις θερμότητος, η θερμοκρασία τοῦ σώματος καταβαίνει ὑπὸ τὴν φυσιολογικὴν και παρατηρεῖται ἀρχὰς εἰς 36,9, 35,9 και 34,0 βαθμοί, ἐν τούτοις παρατηρήσασκε ὅχι ολίγους διαβητικούς διατηρήσαντας τὴν φυσιολογικὴν των θερμοκρασίαν.

Η διάρκεια τοῦ διαβήτου εινε ἀόριστος· δέν ὁμιλῶ περὶ των διαβητῶν ἐκείνων των διαβητικῶν διαρκούντων 4—5 μηνάς, ἀλλὰ περὶ διαβήτου καθ' ὅλους τοὺς τύπους ἐκδηλωθέντος. Δύναται νὰ διαρκέσῃ ἐπὶ ἐλάττω κλήρῳ ἔτη, ὑπάρχουσιν ἄτομα διαβητικά ἀπὸ 80 ἐτῶν. Γνωστὸν ὅτι διακρίνονται δύο κατηγορίαι διαβήτου.

Οἱ διαβητικοὶ οἱ παχεῖς (les diabétiques gras), οὗς θα ἐνόμιζε τις εὖ έχοντας, ἐὰν ἡ ἐξέτασις των οὔρων δέν ἐδείκνυε τὴν παρουσίαν τοῦ σακχαροῦ· οὗτοι έχουσι τὴν ὄψιν ἀνθηράν, εἰσιν ἀθηράκοι, και ἡ ὑπερβολικὴ ποσότης τῶν τροφῶν, πρὸ πάντων ἀζωτούχων, τὰς ὁποίας ἀπορροφῶσιν, ἀρκεῖ ν' ἀντικαταστήσῃ τὴν ἀπώλειαν. Θὰ παρατηρήσῃτε πολλοὺς μεταξὺ των πλουσιῶν· οὕτω ἄτομα ἀπὸ δέκα ἐτῶν διαβητικά δέν ὑποφέρουσιν ὑπὸ της νόσου, ἐφ' ὅσον ἡ ὕφεξις των διατηρεῖται.

Οἱ διαβητικοὶ οἱ ἱσχνοὶ (les diabétiques maigres) ἀπαντῶσι πρὸ πάντων παρὰ τοῖς ἐργατικοῖς, μολοντί εν γένει, ὡς τὸ ἡξεύρετε, ὁ διαβήτης εινε τὸ ἐπαχολούθημα των πλουσιῶν τάξεων (l'apanage des classes riches). Οἱ ἱσχνοὶ οὗτοι διαβητικοὶ τρώγουσιν ἐπίσης πολὺ, και μολοντί δέν δύναται νὰ ἐπανορθῶσι τὰς ἀπωλείας της οἰκονομίας των οὐχ ἥττον διατηροῦνται ἀκόμη· εὐθὺς ὅμως ὡς ἡ ἀνηδία πρὸς τὰς τροφὰς ἐπέλθῃ, και τοῦτο εινε κακὸν προγνωστικόν, ὁ μακρασμός εινε ἐγγύς. Βλέπετε τότε νὰ ἐπέλθῃ ἰδιαίτερόν τι σημεῖον εις τὰ οὔρα· ἡ ποσότης αὐτῶν ἐλαττοῦται ὡς και τὸ σάκχαρον.

Πῶς ἀπολήγει ὁ διαβήτης; Ἐν πρώτοις γνωρίζω ὑμῖν ὅτι δύναται ν'

ἀπολήξῃ διὰ της θεραπείας· τὸ τοιοῦτον ὅμως συμφωνῶ ὅτι εινε σπάνιον. Δέν θέλω νὰ εἶπω περὶ μιᾶς προσκαίρου θεραπείας, ὡς ἐκείνην τὴν ὁποίαν παρατηρεῖ τις παρὰ τοῖς ἀρθριτικοῖς γενομένοις διαβητικοῖς, ὡς παύσασι τὴν δίκαιάν των, ἀλλὰ περὶ των ἀτόμων ἐκείνων ἅτινα ζῶσιν ὅπως ὅλοι οἱ ἄνθρωποι (la vie de tout le monde), και παρὰ τοῖς ὁποίοις οὔτε τὸ σάκχαρον οὔτε ἡ διψα ἀναφαίνονται ἐκ νέου. Δύναμαι νὰ σὰς ἀναφέρω ἐν παράδειγμα ὅπως πρόσφατον. Ἀποκόν τι 80 ἐτῶν, ὅπερ ἐθεράπευον πρὸ δέκα ἐτῶν διὰ των ἀλκαλικῶν, των τονωτικῶν, των ὑδάτων τοῦ Vichy, και ὅπερ εἶδε τὸν διαβήτην του ἐξαφανισθέντα, πίπτει, και πάσχει κατὰ τὸν αὐχένα τοῦ μηροῦ· ἐξεπλάγην ἐκ των γαστρικῶν συμπτωμάτων, ἅπερ παρουσίασε· διψαν ασθενος, ἐμέτους κτλ. Φόβηθεις ἐκάνοδόν τινα τοῦ διαβήτου, ἐπέμεινα ὅπως κάμωσι τὴν ἀνάλυσιν των οὔρων, ἐλπίζων οὕτω ὅπως κτήσωμαι σημεῖον τι εὐνοικόν· ἡ μὴ ὡς πρὸς τὴν πρόγνωσιν διὰ τὴν στερεοποίησιν τοῦ κατὰ γμάτος, ἡ ἀνάλυσις οὐδέν ἐδείξεν ἔχνος σακχαροῦ. Τὰ γαστρικὰ συμπτώματα ἐξηφανίσθησαν ἤδη. Ἴδου ἐν τοῦλάχιστον παράδειγμα προφανεστάτης θεραπείας· Δύναμαι νὰ σὰς ἀναφέρω τοῦλάχιστον πέντε ἑτερα ἐπίσης βέβαια.

Ἀλλὰ περὶ τὸ τέλος ὁ διαβήτης χαρακτηρίζεται διὰ μιᾶς γενικῆς ἀδυναμίας. Αἱ ἐγκεφαλικαὶ λειτουργίαι εἰσι πρὸ πάντων προσβεβλημέναι· μόλις οἱ ἀσθενεῖς οὗτοι ὁμιλοῦσιν ἢ σκέπτονται, δέν έχουσι παραληρήματα, ἀλλ' ἐντὸς ολίγου επέρχονται φαινόμενα ἀσφυξίας, πρόδρομα της καχεξίας.

Ὁ θάνατος συμβαίνει ἐπίσης διὰ σειράς βαρέων συμπτωμάτων τὰ ὁποία ἀπέδωκαν εις μίαν δηλητηρίασιν της οἰκονομίας. Τὸ ζήτημα τοῦτο, τὸ κατ' ἀρχὰς σπουδασθέν ὑπὸ τοῦ Bournéville και Lecorché, κατόπιν ὑπὸ τοῦ Dreyfus φαίνεται τὴν σήμερον λελυμένον· ὅλα τὰ συμπτώματα πρέπει ν' ἀποδοθῶσιν εις τὴν παρουσίαν μιᾶς οὐσίας ἰδιαίτερας της δξόνης (acelone), τὴν ὁποίαν εὑρίσκουσιν ἐν τε τῷ σιέλῳ και τοῖς οὔροις. Κατὰ τὸν διαβήτην, οἱ ἀσθενεῖς έχουσι τὸν αἶετον ολίγον δξόν και τὴν ἀπόνοιαν δριμεῖαν, ὅπερ προξενεῖ τὴν μαλάκυνσιν των οὔλων και τὴν πτώσιν των οδόντων· ἀλλὰ παρ' ἐκείναις των ἀσθενῶν παρ' οἷς ὑπάρχει ἡ ἰδιαίτερη αὕτη οὐσία (acelone), οὗτοι έχουσι τὴν ἀπόνοιαν δξεῖαν πως και ἀναμιμνήσκουσαν καθ' ὁλοκληρίαν τὴν τοῦ χλωροφορμίου ὁσμὴν. Κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην ἡ ἐξέτασις των οὔρων δι' ἐνὸς εἰδικοῦ ἀντιδραστηρίου, τοῦ ὑπερχλωριούχου σιδήρου, θὰ δώσῃ ὁμὴν χρῶμα τι φαιδὸν λίαν καθαρόν· ἐπὶ τέλους τὸ σάκχαρον ἐλαττοῦται τὴν ποσότητά· εὐθὺς ὡς εὑρετε τὰ τρία ταυτα συμπτώματα ἡνωμένα, δυσπιστήσατε, ὁ ἀσθενὴς εὑρίσκεται ἐν κινδύνῳ. Εἰδικὰ συμπτώματα ἐκδηλοῦνται, ὅ

μετοι, ὀλίγο δύσπνοια, γενική εξασθένησις τῶν δυνάμεων, ἀλλὰ τὰ νευρικά πρὸ πάντων συμπτώματα εἶνε ἐπιφύεα.

Ἐχουσιν ἰσχυρὰν κεφαλαίαν, διαταραχὴν τῶν ἰδεῶν, ἐλάττωσιν τῆς μνήμης, ἐνίοτε μάλιστα παραληρήματα, ἀλλὰ σπανίως σπασμούς. Τὸ συνηθέστερον ἀποναικίζονται καὶ δυσκολεύεται τις νὰ τοὺς ἐξεγείρῃ, εἰσὶν ἐν μίᾳ καταστάσει ἡμικωματώδεις συνεχεῖς τὰ συμπτώματα ταῦτα ἐξακολουθοῦσιν ἐπὶ μᾶλλον ἢ ἥττον πολὺν χρόνον, ἀλλ' ἡ ἀναπνοὴ γίνεται ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον δύσκολος καὶ ῥέγγουσα (stertoreuse), ἡ ἀσφυξία καὶ ὁ θάνατος εἰσὶν ἀναπόφευκτα. Ἡδυνήθησαν ἐν τούτοις νὰ ἐπαναφέρωσι τινα τῶν ἁτόμων τούτων ἐν τῇ ὕψει, ἀλλὰ δι' ὀλίγον χρόνον. Ὅλα τὰ συμπτώματα ἀπεδόθησαν εἰς τὴν ἰδιαιτέραν ταύτην οὐσίαν τὴν ὁποίαν ἐκάλουν δζόνην (azotone)· ἀλλ' ἐρωτῶ ἐμυτὸν ἐάν, ὡς ὁρῶντος ὅτι εὐρίσκει τις λεύκωμα ἐν τοῖς οὖροις τῶν ἀσθενῶν τούτων, δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ἐξαρτήσῃ τὰ συμπτώματα ταῦτα ἐκ μιᾶς καταστάσεως τῶν νεφρῶν προξενηθείσης ὑπὸ τῆς διαβητικῆς καχεξίας. Ἡ ὀλεθρία αὕτη ἐκδοσις τοῦ διαβήτου δὲν εἶνε ἐν τούτοις ἡ μᾶλλον συνήθης, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον νόσος τις παρεμπίπτουσα τοῦ ἀφαιρᾶν, οἷον δυσεντερία, ἐρυσίπελας, ὁποιαδήποτε ἐν τέλει πάθησις, λαμβάνουσα τὴν βαρύτεντα αὐτῆς ἐκ τοῦ ἐδάφους ἐφ' οὗ ἀναπτύσσεται. Θέλω νὰ εἶπω περὶ τοῦ ἐρυσίπελτος, διότι τοῦτο εἶνε ἀρκετὰ κοινὸν καὶ ἀρκετὰ βαρὺ κατὰ τὸν διαβήτην. Ὁ Jaccoud ἐν τινι τῶν κλινικῶν αὐτοῦ μαθημάτων ἐν ἀρχῇ τοῦ ἔτους, ἔλεγεν ὅτι τὸ ἐρυσίπελς εἶχε προεῖναι τινὰ εἰδικὴν ἀναπτυσσόμενον κατ' ὠθήσεις (procedant par poussées) δὲν δύναιτο πράγματι νὰ περαδεχθῇ τοῦτο, καὶ συμφώνως μὲ τὴν παρατήρησιν ἀπορρίπτω τὴν βεβαίωσιν ταύτην· παρατήρησα βαρέα ἐρυσίπελατα παρὰ τοῖς διαβητικοῖς, εἶδον τοιαῦτα ἀκολουθοῦντα μίαν πορείαν ὁμαλήν, ἀλλὰ δὲν παρατήρησα τὴν ἰδιαιτέραν ταύτην. Κατὰ μῆνα ἰανουαρίου εἶδον ἀσθενῆ, τὸν ὁποῖον ἐγνώριζον διαβητικὸν ἀπὸ εἰκοσιν ἔτων· ἔπαθεν ἐρυσίπελας ἀρκετὰ βαρὺ μετὰ παραληρημάτων καὶ πρετοῦ, εἶτα ἡ νόσος ἐβεβλῆθη καὶ ἔλαθεν ἀνάπτυξιν κανονικὴν διαρκέσαντα ἐπὶ ὀκτὼ ἡμέρας, ὅπου καὶ μ' ἐξέπληξε· τόσον περισσότερον, καθότιον πρὸ ὀλίγου ἀκριβὲς εἶχον ἀναγνώσει τὸ κλινικὸν μάθημα τοῦ Jaccoud. Τὸ ἐρυσίπελς λοιπὸν δύναται νὰ ἔχῃ τὸ στάδιόν του συνήθες, μὲ τὴν διαφορὰν μόνον, ὡς ὅλα τὰ ὀξέα νοσήματα, ὅτι εἶνε βαρύτερον κατὰ τὸν διαβήτην.

(ἀκολουθεῖ)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΙΝΕΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΠΙΔΗΜΙΑΣ ΤΗΣ ΟΣΤΡΑΚΙΑΣ

ὑπὸ ΑΝΑΣΤ. ΤΣΕΒΑΙΟΥ (ιατροῦ ἐν Θεσπιαῖς).

Ἀπὸ τὰς ἀρχαίς Ἰουλίου περίπου παρελθόντος ἔτους μέχρι τέλους Νοεμβρίου ἰδίου δεινῶς ἐμάστισε τὸν δῆμον Θεσπιῶν ἡ ὀλεθρία νόσος οστράκιά· μεθισταμένη ἀπὸ τοῦ ἐνὸς χωρίου εἰς τὸ ἕτερον καὶ ἐγκαταστάσασθαι ἐπὶ τέλους ἐν τῷ χωρίῳ Βάγια, ἐνθα οὐκ ὀλίγους παῖδας ἀναιμὶς ἀμφοτέρων τῶν φύλων ἀΐδῃ προέλασε. Ἐγὼ εὐκαιρίᾳ ταύτης οὖν καὶ ἡμεῖς ἐπιτυχόντες ὡς ἱατροὶ δὲν θεωροῦμεν ὀλίγως ἀτρεπὸν καὶ ἀνωφελὲς διὰ τοὺς ἐμὲν θέστερον ἡμῶν καταγινόμενους· νὰ παραθέσωμεν ἐν ταῖς σελίδι τοῦ Ἰαληνοῦ περίληψιν τῆς εἰκόνης τῆς νόσου ταύτης. Καὶ ὅτω μὲν ἀφορᾷ τὸ στάδιον τῆς ἐπιώσεως τῆς νόσου οὐδὲν ἔχομεν νὰ ἀναφέρωμεν, καθόσον οἱ κάτοικοι τοῦ δήμου μας ἤκιστα προσοικειωμένοι τοῖς ἱατροῖς σπάντως προσακοῦσι τοῦτους κατὰ τὸ στάδιον τοῦτο τῆς νόσου. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἐξάνθησιν παρουσίαν ἡ νόσος παρατυπία· τινάς, ἀρχομένη ἄλλοτε κατ' ἄλλο μέρος τοῦ σώματος τὸ πρῶτον ἐκτὸς τοῦ τραχήλου, τῆς συνήθους αὐτῆς ἑδρας, ὅστις κατόπιν τῶν λοιπῶν μερῶν καταλαμβάνεται. Ἐρχετο δὴλον ὅτι κατὰ τὴν ἐπιώτικὴν ἐπιφάνειαν τῶν μερῶν καὶ τὰ ἐντίβραχιά καὶ κατόπιν ἐξετείνεται καὶ ἐπὶ τὸ λοιπὸν μέρος τοῦ σώματος συμπεριλαμβάνουσα ἄλλοτε μὲν καὶ τὸ πρόσωπον καὶ ἄλλοτε μὴ. Καὶ δὲν ἦσαν μὲν πολλαὶ αἱ παρατηρήσεις μας, οὐχ' ἥττον ὅμως ἀκριβεῖς, αἱτινὲς ἐκίνησαν τὴν προσοχὴν ἡμῶν, ὡς ἀπετήσασκε τὴν κλινικὴν ἐκτείνον. Τύπῳ τῆς νόσου, τῶν ὑπὸ τῶν συγγραμμάτων ἀναφερόμενῶν καὶ ἐριζόντων ἀκρίβως, ὅτι ἡ ἐξάνθησις τῆς προκειμένης νόσου ἀρκεταὶ ἐν τῷ τραχήλῳ καὶ ἐκεῖθεν ἐκτείνεται καὶ ἐπὶ τὸ λοιπὸν μέρος τοῦ σώματος. Ἡτο δὲ ἡ ἐξάνθησις ὅτε μὲν ὀλιγωτέρως, ὅτε δὲ γενικῶς καλύπτοντα εἰς πυκνότητα ὑπερβολὴν ὀγκλήρον τὸ σῶμα πλὴν τῶν ἁκρῶν χειρῶν καὶ ποδῶν, ὧν δὲν ἐφείδετο μὲν ἐντελῶς, ἐκάλυπτε ὅμως τὰ μέρη ταῦτα μὲ λίαν εὐαρίθμου, κηλίδας. Διήρκει δ' αὕτη ἄλλοτε δύο καὶ ἄλλοτε τρεῖς ἡμέρας μετ' ἧν ἐπῆρχετο ἡ ἀπολέπισις.

Ἡ νόσος δὲν περιωρίσθη μόνον εἰς τὴν μικρὰν ἡλικίαν, ἀλλ' ἐπεξέτεινε τὰ ὅριά της καὶ ἀνωτέρως καὶ κατωτέρως ταύτης, τοῦτέστι προεβλήθησαν παιδία ἡλικίας καὶ μέχρι 15 ἡμερῶν, καὶ ἐνήλικες ἀμφοτέρων τῶν φύλων μέχρι 40 ἔτων καὶ πλέον, πρὸς οὓς ὅμως ἡ νόσος περιωρίσθη εἰς τὴν ἐκδήλωσιν μερικῶν μόνον συμπτωμάτων, ὡς φέρ' εἶπέν εἰς τὴν ἐξόγκωσιν τῶν ὑπογενεῶν ἀδένων μετ' ἐλαφρῶν πυρετικῶν κινήσεων καὶ ἐλαφροῦς φρυγγίτιδος, ἔτινα διήλθον οἱ πάσχοντες ἐπὶ ποδῶν καὶ ἀπὸ τῆς

χρήσεως φαρμάκων, πλὴν μίαις περιπτώσεως ἐχούσης ὡς ἐξῆς. Γυνὴ τεσσαρακοντοῦτις περίπου, εἰς ἣν ἡ ἐκδήλωσις τῆς νόσου περιορίζετο εἰς ἀπλὴν καὶ ἀσήμαντον τῶν υπογενεῖων ἀδένων ἐξόγκωσιν καὶ ἐλαφρὰν φαρυγγίτιδα ὑπέστη μετ' ὀλίγον τὴν Βρίχθειον νόσον μεθ' ὅλων τῶν σπουδαίων αὐτῆς συμπτωμάτων, διατρέξασα μάλιστα ἐσπέρην τινὰ τὸν ἐσχατον τῶν κινδύνων ἐξ οὐραιμικῶν φαινομένων καὶ σωθεῖσα παρὰ τὴν γενικὴν ἀπόγνωσιν ἀπάντων. Μετὰ χρόνον δὲ πολὺν διὰ τῆς καλῆς τροφῆς καὶ τῆς χρήσεως φαρμάκων τονωτικῶν γέγονεν ἐντελὲς ὑγιής. Κατὰ τὸ διάστημα τῆς νόσου τὰ οὖρα ἦσαν ῥυπαρὰ τὴν ὄψιν, περιέχοντα καὶ ἀφίονον λευκώμα.

Μέχρι τῆς ἡλικίας τῶν 18 ἐτῶν αἱ προσβολαὶ ἦσαν συχνότεραι, ἥς ἡλικίας ἀναφέρομεν δύο περιστατικὰ ἄξια σπουδῆς, ὅτι δηλὰ δὴ δύο λίαν ἀβραὶ καὶ ῥωμαλαῖαι νεανίδες ὧν ἡ μία 18ης περίπου καὶ ἡ ἑτέρα 20ῆς φέρουσαι ἡ μὲν πρώτη ἐλαφρότατον οἰδήμα καὶ καταγινόμενη εἰς τὰς οἰκιακὰς ἐργασίας, μετέβη ἡμέραν τινὰ εἰς ἐξοχὴν μεθ' ἑτέρων κορασίων, ὑγροῦ ὄντος τοῦ καιροῦ, πρὸς ἃ εἶπεν ὅτι ἡσθάνετο ἑαυτὴν οὐχὶ καλῶς ἔχουσάν. Μετ' ὀλίγον ἐπέστρεψεν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς ἐνθα καταληφθεῖσα ὑπὸ δυσπνοίας ἐτελεύτησε μὲ φαινόμενα ἀσφυξίας, ἀποδόσης εἰς μάρτην τῆς βοηθείας συναδέλφου μου. Ἡ δὲ δευτέρα φέρουσα ἀπὸ τινων ἡμερῶν οἰδήματα ἐλαφρὰ καθ' ὅλον τὸ σῶμα αὐτῆς, αἰσθανομένη δὲ καὶ μικρὰν κακουχίαν, χωρὶς ὅμως νὰ κατακλιθῇ, ἐξήτησε τὴν συνδρομὴν ἡμῶν, πρὸς ἣν ἐπέστησε τὴν προσοχὴν τοῦ νὰ προφυλάσσεται ἀπὸ πάσαν ἰσχυρὰν κόπωσιν καὶ νὰ τρέφεται διὰ γάλακτος ἐπὶ τινὰς ἡμέρας, πρὸς δὲ νὰ λάβῃ καὶ φάρμακά τινὰ τονωτικά, ἅτινα ἀνέγραψα αὐτῇ, ὧν ὅμως οὐδὲτερον ἐξετέλεσε προσβληθεῖσα τὴν μεθεπομένην ὑπὸ σπασμῶν ἐκλαμπτικῶν. Προσεκλήθην ἀμέσως πρὸς ἐπίσκεψιν αὐτῆς καὶ διέταξα ἐπισπαστικά τοῦ σώματος ἐν καιρῷ τοῦ παροξυσμοῦ, καὶ ἀλατοῦχα καὶ θάλασσα κατόπιν μετὰ τονωτικῆς τροφῆς καὶ φαρμάκων ἐπίσης τονωτικῶν. Μετὰ δύο ἡμέρας κατελήφθη πάλιν ὑπὸ σπασμῶν, ἀλλ' ἥττον ἰσχυρῶν καταπολεμηθέντων διὰ τῶν αὐτῶν μέσων. Μετὰ τινὰς δὲ ἡμέρας γέγονεν ὑγιής καὶ χαίρει μέχρι τοῦδε ἁκρὰν ὑγείαν.

Τὰ οὖρα ἐξεταζόμενα κατὰ τὸ διάστημα τῆς νόσου παρίσταντο πάντοτε λευκωματοῦχα λίαν.

Ἡ νόσος ἀνεφαίνετο ἄλλοτε ἄλλως, ἥτοι εἰς μὲν τοὺς ἐνήλικας περιορίζετο εἰς τὴν ἀπλὴν ἐκδήλωσιν τῆς ἐξογκώσεως τῶν υπογενεῖων ἀδένων, πλὴν ἐξαίρεσέων τινων περὶ ὧν ἀνωτέρω ἐποιησάμεθα λόγον, εἰς δὲ τοὺς ἀπὸ δύο ἕως ἐξ ἐτῶν ἡλικίας πρὸ πάντων μετ' ἐξάνθησεως οὐχὶ ὅμως σταθερᾶς.

Οἱ πάσχοντες μετὰ τὸν κίνδυνον, ὃν διέτρεχον κατὰ τὴν ἐξάνθησιν τῆς νόσου, καὶ ὅταν διέφευγον τοῦτον, εἶχον σχεδὸν εἰπεῖν ἀποκλειστι-

κῶς νὰ διατρέξωσι μετὰ 10 ἢ 15 ἡμέρας ἕτερον ἐπίσης μέγαν τὸν τῆς ἐπιπλοκῆς τῆς νόσου (Βρίχθειας), ὅποτε ἀπὸ τῆς σκύλης εἰς τὴν χά-
ρυβδιν μετέπιπτον οἱ ταλαίπωροι ἀσθενεῖς, καὶ ἄλλοτε μὲν διέφευγον ἀμφοτέρους, πρᾶγμα πολὺ σπάνιον, ἄλλοτε δὲ ὑπέκυπτον εἰς τὸν ἕτερον ἐξ αὐτῶν καὶ ἰδίως εἰς τὸν δεύτερον. Δὲν ὑπῆρξε δὲ σπάνιον τὸ νὰ ἴδῃ τις καὶ παιδίον εἰς ἃ ἡ νόσος περιορίθη εἰς ἀπλὴν φαρυγγίτιδα καὶ ἐξόγκωσιν τῶν υπογενεῖων ἀδένων ἄνευ ἄλλου τινὸς σπουδαίου φαινομένου, ἅτινα οἱ ἀσθενεῖς διήλθον ἐπὶ ποδὸς καὶ ἄνευ τῆς χρήσεως φαρμάκων.

Πολλάκις προσεκλήθην νὰ ἐπισκεφθῶ παιδία ἡλικίας κυρίως ἀπὸ δύο ἕως ἐξ ἐτῶν, εἰς ἃ τὸ μόνον παράπονον τῶν γονέων ἦτο ὅτι ταῦτα εἶχον οἰδαλέον τὸ πρόσωπον, τὰς ἄκρας χεῖρας, τὸ ὑπογάστριον ἢ τὰ σφυρά. Ἀληθῶς περιέργον καὶ περιπτώσεις οὐκ ὀλίγαι, καθ' ἃς ἐκ μέρους μὲν τῶν ἀσθενῶν οὐδὲν παράπονον ὑπῆρχεν, ἡσθάνοντο ἑαυτὰ καλῶς ἔχοντα, ἦσαν εὐδιάθετα, ἔτρωγον ὡς συνήθως χωρὶς νὰ λείπῃ καὶ ἡ τῆξις αὐτῶν πρὸς τὰ πολυπόθητά των παιγνίδια· τὰ δὲ οὖρα πάντοτε λευκωματοῦχα. Ἄν δὲ τινὰ ἐξ αὐτῶν περιορίζοντο ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦτο κατωρθοῦτο τῇ μεγάλῃ ἐπιμονῇ τῶν οἰκείων, φοβουμένων μὴ τὰ φίλτατά των τέκνα ὑποστῶσι τὴν τύχην τῶν ἄλλων παιδίων πρὸ ὀλίγου αἰφνυδίως ὡς κατωτέρω ὅα εἴπωμεν ἀποστάντων κατὰ τὴν ἐπιδημίαν εἰς Κύριον. Προφανῶς ἡδυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι ἔχομεν πρὸ ἡμῶν ἐπιδημίαν ἐξείας Βρίχθειας νόσου παρὰ παισὶν ὅμως. Τὸ πρᾶγμα λοιπὸν δὲν ἦτο τόσῳ ἀπλοῦν, ὥσον ἐφαίνετο, διότι ἐνῷ τὰ παιδία εἶχον καθόλου καλὰ κατὰ τὸ φαινόμενον ὡς ἀνωτέρω ἐφημεν, αἴφνης καταλαμβάνοντο ὑπὸ ἐκλαμπτικῶν σπασμῶν τρίς ἢ τετράκις τῆς ἡμέρας καὶ οὕτω παρέδιδον τὸ πνεῦμα. Ἀλλοτε πάλιν τὰ οἰδήματα ἐξεστεινόντο καθ' ὅλον τὸ σῶμα καὶ ἔχομεν καθαρὰν τὴν Βρίχθειον νόσον.

Ἐξ τινὰς ὅμως τῶν ἀσθενῶν οἱ ἐκλαμπτικοὶ σπασμοὶ ἐπανελήφθησαν πολλάκις ἄνευ κακῶς αποτελέσματος. Ἐξαίρεσιν μάλιστα ἐποίησε παιδίον ἐξαιρετικῆς ἡτικῆς ἐπὶ 2½ περίπου ὥρας εὐρίσκετο εἰς ἀνάκον· οὕτως εἰπεῖν ἐκλαμπτικὸν παροξυσμὸν, μὴ ὑπερβαίνοντων τῶν διαλειμμάτων τὰ 2—3 ἐξηκοστὰ τῆς ὥρας, καὶ σωθεῖσα ὡς ἐκ θαύματος· σημειωτέον ὅτι οἰδήματα οὐδαμῶς τοῦ σώματος ἔφερον ὡς οἱ λοιποὶ καθόντες ἐκλαμπίαν. Ἄλλοι δὲ φέροντες μισρὰ ἢ μεγαλύτερα οἰδήματα οὐδὲν ὑπέστησαν ἐκλαμπτικούς παροξυσμούς, σχόντες καὶ ἔκθασιν καλὴν τῆς νόσου μετὰ ἢ ἄνευ τῆς χρήσεως φαρμάκων.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν θανόντων ἐκ τῆς ἐπιπλοκῆς τῆς νόσου (Βρίχθειας) ἦτο πολὺ ὑπέρτερος τοῦ κατὰ τὴν ἐξάνθησιν τῆς διστρεφείας. Κατ' ἀμφοτέρους δὲ τὰς περιπτώσεις ὁ θάνατος προϋτίμησε τοὺς ἀπὸ δύο μέχρις ἐξ ἐτῶν ἡλικίας.

Ἰδιαιτέρως μάλιστα νομίζω ὅτι χορῆζει καὶ τὸ ἐξῆς περιττατικόν, ὅτι παιδίσκη 7ετῆς περίπου, μὲ σπληνα ἐξωγκωμένον κατωτέρω τοῦ ὀμφαλου καὶ μὲ ἀφθονον ἐν τῇ κοιλίᾳ ἐξιδρωμα προσερχόμενον ἐκ τῆς καταφανοῦς αὐτῇ ἐλώδους καχεξίας, ὑπέστη τὴν ὁστρακίαν μὲ ἐξάνθησιν μοναδικὴν καλυφθέντος ὀλοκλήρου τοῦ σώματος καὶ πυρετὸν ἔντονον, ἥτις ἄνευ οὐδενὸς φαρμάκου μετὰ τινος ἡμέρας γέγονεν ὑγίης, ἀπολεπιζομένης κατόπιν τῆς ἐκιδρωμίδος ἐν εἴδει τεμαχίων χάρτου γραφικοῦ. Τὸ γεγονός ἀναφερόμεν ἁπλῶς χωρὶς νὰ διαχυρισθῶμεν ὅτι ἡ προηγουμένη νόσος ἐξήσκησεν ἐπιρροὴν τινὰ εἰς τὴν καλὴν ἐκβάσιν τῆς δευτέρας, ἀλλ' ὡς ἀξιοσημείωτον ἵνα χρησιμεύσῃ τοῖς ἐμβριθέστερον ἡμῶν καταγινόμενοις συναδέλφοις καὶ εἰς συγγραφὰς κατατρίβουσι τὸν χρόνον, ὡς ἀφετηρίαν ἂν τυχὸν παρουσιασθῶσι καὶ ἄλλαι ὁμοίαι περιπτώσεις πρὸς ἐξαγωγήν θετικού τινος συμπεράσματος, περὶ τοῦ ἂν ἡ πρώτη ἐξασκεῖ ἐπιρροὴν τινὰ ἐπὶ τῆς ἐκβάσεως τῆς δευτέρας.

Ἐξ ὧν τῶν ἐπιπλοκῶν, αἵτινες συνήθως παρακολουθοῦσι τὴν νόσον κυνάγχης, νεφρίτιδος, ρευματισμοῦ τῶν ἁρθρῶν, διαφυήσεως ἀδένων παύσαι ἀνεφάνησαν ἐπὶ τῆς προκειμένης ἐπιδημίας πλὴν τοῦ ρευματισμοῦ τῶν ἁρθρῶν, καὶ τῆς φλεγμονῆς τῶν ὀφθαλμῶν ὑμένων, καὶ ὅτι ἡ κυνάγχη εἶχε πάντοτε χαρακτῆρα καλοήγη.

Θεραπεία. — Ὡς θεραπευτικὰ φάρμακα τῆς νόσου ἀναγράφομεν πάντοτε τὰ ἐν τοῖς συγγράμμασιν ἀναφερόμενα, ἄλλοτε μὲν ἐπιτυχῶς καὶ ἄλλοτε ἀνωφελῶς. Τοῦτο μόνον ἀναφερόμεν ἰδιαιτέρως ὅτι τὰ ἀλατοῦχα καθάρσια κατὰ τῶν οἰδημάτων τῆς ἐπιπλοκῆς τῆς νόσου (Βριχθείου) ἐφάνησαν ἡμῖν συντελεστικώτατα, διὸ καὶ λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ συστήσωμεν αὐτὰ τοῖς ἀξιολύτοις συναδέλφοις ἐν ὁμοίαις περιπτώσεσι, χωρὶς νὰ φρονῶμεν ὅτι συνιστῶμεν θεραπείαν τέως ἀγνωστον αὐτοῖς, ἀλλ' ὡς τὴν ὠφελιμωτέραν τῶν ὧν ἐπειράθημεν.

Δεψικός ὑδράργυρος. — Hg² (C27 H10 O17). — Κατὰ τοὺς Lustgarten καὶ Kaposi ὁ δεψικός ὑδράργυρος εἶναι ἡ καλλιτέρα τῶν ὑδραργυρικών σκευασμάτων, διδόμενος ἐσωτερικῶς ἀνὰ 2 σιτάρια δις ἢ τρίς δι' ἡμέρας, καὶ μέχρι 10 σιτάρ. ἐντὸς 24 ὥρῶν χωρὶς νὰ προκαλῇ δυσάρεστα φαινόμενα ἀπὸ τοῦ στόματος, τοῦ στομάχου ἢ τοῦ ἐντέρου· τάχιστα ἀναπίνεται καὶ ἀνευρίσκεται ἐν τοῖς οὖροις μετὰ 24 ὥρας· ἐνδείκνυνται δὲ ἰδίᾳ εἰς τὰς δερματικὰς συφιλικὰς ἐκδηλώσεις. Κατὰ τὸν Pauly ὁ δεψικός ὑδράργυρος προτιμᾶται τῶν λοιπῶν σκευασμάτων καὶ δι' τῆς χρήσεως τῶν ἐνέσεων καὶ τῶν ἐντριβῶν· ὠφελεῖ δὲ πρὸ πάντων ἐπὶ κοινδύλωμάτων κατὰ τὴν ἑδραν εἰς δόσιν 6 σιταρίων δι' ἡμέρας χωρὶς ὀπίου· ἐπιγενομένης τυχὸν διαρροίας ἐκ τῆς χρήσεως τοῦ φαρμάκου παύε-

ται αὕτη διὰ τῆς διακοπῆς ἐπὶ τινος ἡμέρας τῆς θεραπείας. Σὺν τῇ δεψικῇ ὑδραργύρῳ συμβουλευεται διακοπὴ τῆς θεραπείας ἢ χρήσις καὶ τονωτικῶν καὶ ἐλαφρῶν καθαρσίων ἐπὶ δυσκοιλίας· ἀποφευκτέα δὲ τὰ ἰωδιόχρα.

Καὶ κατὰ τὸν Casanow ὁ δεψικός ὑδράργυρος εἶναι προτιμητέος πάσης ἄλλης σκευασίας τοῦ ὑδραργύρου, καὶ δι' κατὰ τὰς ὑποτροπιάσεις τῆς δευτεροπαθοῦς συφιλίδος, ἀναγράφει δὲ ὡς ἐξῆς τὸ φάρμακον·

Rp. Mercur. Iannic.

Dr. 1.

Extract. liq. Iannic.

Poly. rad. liq. Iannic.

aa q. s.

ut. f. mass. pilul. ex qua formant. pil. N°. 60.

D. S. λαμβάνειν ἀνὰ δύο δις δι' ἡμέρας.

Ἐξ τινος περιστάσεως ὁ Casanow ἔδωκε καὶ 6 σιτάρια δι' ἡμέρας, ἀπαξ δὲ καὶ 8· ἀπαξ μόνον παρατήρησε διάρροϊαν, ἥτις ἐπέσχετο διακοπῆς τῆς θεραπείας. Ὁ αὐτὸς συγγραφεὺς παραινεῖ διακοπὴς τῆς θεραπείας νὰ ἐπιτίθεται ἐπὶ τῶν οὐλῶν μίγμα ἐκ κόνεως περουβιανοῦ φλοιοῦ, ρατανίας καὶ χλωρικοῦ καλίου, ν' ἀποπλύνεται δ' ἀκολούθως τὸ στόμα διὰ τῆς ἐξῆς διαλύσεως·

Rp. Tinctur. cateh.

Dr. 6.

Halat.

Aq. Menth.

Unc. 5.

M. D.

Ἀποφευκτέα ἡ χρῆσις ἡλατισμένων κρεάτων, ὀξέων, ὀξύνων καρπῶν κλ. Ἀδύνατον ἐκ τῶν προτέρων νὰ ὀρίσῃ ἡ ἀναγκαία διὰ τὴν ἑαρινὴν ἐν δεδομένη περιπτώσει καθόλου ποσότης. Κατὰ τὸν Neisser ὁ καταλληλότερος χρόνος πρὸς ἔναρξιν τῆς διὰ τοῦ δεψικοῦ ὑδραργύρου θεραπείας εἶναι ἡ ἐμφάνισις τῶν βλενωδῶν πλάκων καὶ τῶν ἐξάνθησεων· ἀναβάλλεται ἡ ἔναρξις τῆς θεραπείας ἂν τὰς ἐξάνθησεις συνοδεύει πυρετός. Καὶ κατὰ γενικὸν μὲν κανόνα τὰ συμπτώματα ἐξαφανίζονται μετὰ 3 ἢ 4 ἐβδομάδας ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς χρήσεως τοῦ φαρμάκου, δέον ὅμως νὰ παρατείνεται ἡ θεραπεία ἐπὶ τινος εἰσέτι ἡμέρας. Μετὰ παρέλευσιν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς διακοπῆς τοῦ φαρμάκου δίδονται τῷ πάσχοντι 25 σταγόνες δι' ἡμέρας διαλύσεως 4 δραχμῶν ἰωδιούχου καλίου ἐν οὐγκίᾳ ὕδατος ἐπὶ 2 ἢ 3 ἐβδομάδας, μετὰ δὲ μῆνον διακοπὴν πάσης θεραπείας δίδεται ἐπὶ μῆνα τῷ πάσχοντι τὸ ἰωδιόχον νάτριον, μετὰ τετράμηνον δὲ πάλιν διακοπὴν ἐπαναλαμβάνεται τὸ ἰωδιόχον νάτριον ἐπὶ μῆνα.

Καὶ ἐπὶ τριτογενῶν φαινομένων ὠφελεῖ ὁ δεψικός ὑδράργυρος, ἀλλ' ἂν ἡ πορεία τοῦ κακοῦ εἶναι ταχὺ προτιμητέα ἡ χρῆσις τῶν ὑδραργυρικών ἀνατρίψεων καὶ τοῦ ἰωδιούχου γατρίου εἰς μεγάλαις δόσεσι. Γ.

ΕΠΙΣΥΛΛΙΣ

Η ΑΙΘΙΟΠΙΑ ΥΠΟ ΙΑΤΡΙΚΗΝ ΕΠΟΨΙΝ

ΥΠΟ ΝΙΚΟΛΑΟΥ Π. ΠΑΡΙΣΗ, Ιατροῦ κλ.

(Συνέχεια. ὅρα σελ. 331).

Τὸ μέγα καὶ πάγκαλον Ἀθιοπιακὸν τριγωνικὸν ὁροπέδιον, χωριζόμενον ἀπὸ τῆς ὅλης Ἀφρικῆς διὰ τῶν περίξ σειρῶν ὄρεων καὶ περὶ τοὺς 10,000 ἀγγλ. πόδας ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς Ἐρυθρᾶς ὑψούμενον, τὸ κατάφυτον καὶ πανταχοῦ ὑπὸ μεγάλων ποταμῶν καὶ πολλῶν ποταμίων διαρρέομενον, εἰς ἧς φύσιν ἅπασα εἶνε περικαλλεστάτη, πλουσία δὲ τῇ χειρὶ καὶ θαυμάσιος πάνυ ὁ Δημιουργὸς ἐδωρήσατο πάντα τὰγαθὰ, ὑγιεινότερον δὲ δι' ἄλλους τε πολλοὺς λόγους, ὥς θέλομεν ἰδεῖ, καὶ διότι εἶνε ἐκτεθειμένον εἰς τὴν ἐλευθέραν πνύην τῷ Ζεφύρῳ καὶ τὴν καροικίῃ τῶν ὑετῶν πτώσιν, ὅπερ . . .

α . . . οὐτ' ἀνέμοισι τινάσσεταί· οὔτε ποτ' ὕμῳ
 δεύεταί· οὔτε χιῶν ἐπιπίλναται, ἀλλὰ μάλ' αἶθρη
 πέπταται ἀνέμελος, λευκὴ δ' ἐπιδέδρομεν αἴγλη·
 τῇ ἔνι τέρονται μάκαρες . . . ἥματα πάντα . . .»

(Ὅδυσ. Ζ, 43), ἡ Ἀθιοπία, λέγομεν, ἔχει ἀπλήρῃ τὴν γεωλογικὴν κατασκευήν.

Κρυστάλλινοι σχιστολίθοι, ἐπικρατοῦντος τοῦ δξειδίου τοῦ μαγνησίου (MgO), ἀποτελοῦσι τὴν κυρίαν αὐτῆς μάζαν καὶ εἶνε τοποθετημένοι ἐπὶ γρανίτου, ὅστις ἐπιφαίνεται μόνον εἰς βαθείας κοιλάδας. Ἐποχὴ δραστηρίᾳ ἡφαιστείου ἐνεργείας παρωχημένης ἀναγγέλλεται εἰς πελορίας βασιλικὰς πεδιάδας, αἵτινες καλύπτουσι τοὺς σχιστολίθους ὡς ἐπικάλυμμα καὶ περιλαμβάνουσι σημαντικὴν ἐπιφάνειαν τῆς χώρας (ἐν Τυγγέ, Ἀμάρα, Σόα καὶ Γκοτζάμ). Κατὰ σειρὰν εἶνε ἐπικεκαλυμμένοι οἱ σχιστολίθοι ἐκεῖνοι ἐκ λίθου ἐπιτοπίου ὀλιγώτερον σκληροῦ, δυναμένου νὰ διατρέφῃ εὐτελεῖ μόνον φυτεῖαν (ἐν Χαμασὲν τοῦ Τυγγέ). Μᾶλλον ἐκτεταμένη ἡ ἐν ταύτῃ τῇ χώρᾳ μόρφωσις τῶν λίθων εἶνε ἡ ἀργιλολιθώδης, ὀλιγωτέρας ἰσχύος, ὃ δὲ ἀργιλόλιθος οὗτος εἶνε ἡφαιστειώδης προῖον καὶ ἔχει σχέσιν μετὰ τοῦ τραχύτου, ὅστις διασταυρῶναι τὴν χώραν ὡς μεγαλύτερα ὄρεων σειρὰ· ἀλλαχοῦ δὲ βαρεῖαι καὶ παχεῖαι γαῖαι, γινόμεναι τοιαῦται καὶ ἐξ ἄλλων συνθηκῶν, διατρέφουσι πλουσιωτάτην φυτεῖαν (Ἀμάρα, Σόα). Ἀξιοπαρατήρητος δ' εἶνε ἡ μεγάλη ἔλλειψις τοῦ ἀσβεστολίθου (CaCO₃), ὅστις μέχρι σήμερον εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ἐντέρτα

τοῦ Τυγγέ καὶ εἰς τὰ ὄρη Talha-avalia τοῦ Γκοτζάμ ἀποδεικνύεται καὶ ἀποτελεῖ διαμόρφωσιν ὁμοίαν πρὸς τὸ ὄρος Jura τῆς Εὐρώπης (μεταξὺ Γαλλίας καὶ Ἑλβετίας). Πετρώματα δ' ἐκ γύψου (θεικοῦ ἀσβεστοῦ CaSO₄) κυρίως ἀποτελούμενα δὲν εἶνε σπάνια ἐν Ἀθιοπίᾳ (ἀλλὰ βαστρὸν).

Ὁ πλοῦτος τῶν ὀρυκτῶν μετάλλων τῆς χώρας δὲν εἶνε ὀλιγοσημαντος ἀν καὶ δὲν ἐγένοντο εἰσέτι διόλου σημαντικαὶ ἀνακαλύψεις. Ὁ σιδηρόλιθος εἶνε πολὺ διαδεδομένος ἐκεῖ, εὐρισκόμενος εἰς πολλὰ μέρη χειροπληθές· ἐν γένει δ' εὐρίσκεται εἰς τὰ ἐκ σχιστολίθων ὄρη, ἐπίσης καὶ εἰς τὴν ἀνω μνημονευθέντα ἀργιλόλιθον, ἐνθα ἀποτελεῖ ἀκανονιστοὺς σωρούς, πολλὰκις ὅμως καὶ μεγάλα ἐναποταμιεύματα. Ὁ χρυσὸς εὐρίσκεται ἰδίως ἐν Γκοτζάμ καὶ Σόα καὶ ἐν ταῖς παρακειμέναις χώραις τῶν ἀγρίων καὶ πολεμικῶν Γκάλλα ἢ ὡς χρυσὴ ἄμμος καὶ ψήγματα ἐν τοῖς ποταμοῖς, ἢ σπανιώτερον ὡς κρυστάλλοι· ἐπίσης εὐρίσκεται, ἡνωμένος μετ' ἱριδίου καὶ ἐν τῇ Τυγγέ, παρὰ τὴν πόλιν Ἀδοβαν. Οἱ Ἰθαγενεῖς, ἀπλούστατα, πλύνουσι τὴν ψάμμον καὶ τὰ ψήγματα, συνάξουσι τὸν κατακαθήμενον ὡς βαρύτερον χρυσόν, τήνκουσιν αὐτὸν ἐν πηλίνοις ἄγγελοις μετὰ ἡἄνου ὑδράργυρου, καὶ τὴν χύνουσι εἰς βαθῖα μικρά, κυλινδρικά ἢ εἰς παρόμοια τεμάχια, ὧν ἕκαστον ἔλκον βάρος μιᾶς οὐγγίης φαρμακευτικῆς (βάρος τῶν ἐν χρήσει σήμερον ἐκεῖ ἀργυρῶν ἀστριακῶν ταλλήρων τῆς Μαρίας Θηρεσίας), τιμᾶται 14—18 ταλλήρων ἢ 40—50 δραχμῶν. Ἐπίσης δ' ἀπλούστατα κατεργάζονται καὶ τὸν σίδηρον, ἐξ οὗ κατασκευάζουσι ξίφη, δόρατα, ἀροτρά, χαλινούς τῶν ἵππων καὶ τῶν ἡμιόνων, ἀναβολαῖς κλπ. Τὸν χρυσὸν μεταχειρίζονται σήμερον οἱ Ἀθιοπιοὶ ἀποκλειστικῶς εἰς κατασκευὴν κοσμημάτων ἢ εἰς ἐπιχρύσωσιν τῶν ἀργυρῶν τοιούτων· ἰνδοὶ δ' ἐμποροὶ ἀγοράζουσιν αὐτὸν ἐκ Μασσάβας συνήθως, κατακρίνουσιν αὐτὸν μέχρις 24 καρατίων καὶ τὸν μεταπωλοῦσιν εἰς τοὺς Ἀθιοπιοὺς ἀκριβώτερον ἐν εἰδεί χρυσῶν βωμαϊκῶν νομισμάτων—machache, αἰσινεῖ Κωνσταντινῶν.

Καὶ θεῖον ἐπίσης εὐρίσκεται σχεδὸν καθαρὸν ἐν Ἀθιοπίᾳ, δι' οὗ καταλλήλως κατασκευάζουσιν οἱ Ἰθαγενεῖς τὴν πυρίτιδα κλπ, ἐτι δὲ καὶ λιγνίται ἀνθρακες, μάλιστα εἰς τὴν Dumbūa παρὰ τὴν Tchélga, πρὸς βορρὰν τῆς μεγάλης λίμνης Τσάνας· εἶνε δὲ οὗτοι καλῆς ποιότητος καὶ κατάλληλοι πρὸς τῆξιν τοῦ σιδήρου· ἡ φύσις δὲ καὶ ἡ ἔκτασις τῆς λιγνιτικῆς ταύτης διαμορφώσεως ἔχει ἀνάγκην εἰσέτι μεγάλης ἐρεῦνης. Ἐν γένει δ' εἰπεῖν καὶ ὑπὸ ὀρυκτολογικὴν ἐποψιν ἡ Ἀθιοπία εἶνε ὅλος ἀγνώστος τοῖς Εὐρωπαίοις· μόλις δὲ σήμερον ἐργάζεται ἐκεῖ (εἰς Ἀδοβαν τοῦ Τυγγέ) πρὸς ἐρεῦνας ἀμερικανὸς τις εἰδικὸς ὀρυκτολόγος ὁ ἀγαθὸς φίλος κ. Camille Rooss, εἰς ἃν ὀφείλομεν τινα τῶν ῥηθέντων. Ἀργυρὸς καὶ μόλυβδος δὲν εὐρέθῃ ἐτι ἐκεῖ. Σπανιώτατα καὶ μικροὶ τινες

ἀδάμαντες εύρίσκονται πού και πού. Ήναποταμιεύματα και πήγαι μαγειρικού ἁλατος (NaCl) δὲν ἔχει νὰ δείξῃ ἢ καθ' αὐτὸ ὁρεῖν ἡ χώρα· τοῦτο δὲ τὸ ἀναπόφευκτον ὄρυκτόν φέρεται ἐκ τῆς παραλίας μακράν, ἐκ τῆς βάθειας πεδιάδος "Αρχο πρὸς νότον τῆς παραλίου Ζούλας (Δούλις ἢ "Αδουλὶς τῶν Ἑλλήνων), ἐνθα καλύπτει ἐν εἰδει κρυσταλλώματος τὴν ξηρανθεῖσαν λεκάνην λίμνης ἄλλοτε. Σημειωτέον ἐνταῦθα, ὅτι ἐν τοῖς θερμοῖς και ἀμμώδεσι τόποις τῆς Ἀφρικῆς παρατηρήθη ἡ βαθμιαία ἀποξήρανσις λίμνῶν τινῶν.

Καθαυτὸ ἡφαίστεια δὲν υπάρχουν εἰς τὴν Ἀθιοπινίαν, ἀν και ἐξαγγέλλεται ἡ ἡφαίστειος ἐνέργεια εἰς συχνοὺς σεισμούς και πολυαριθμοὺς θερμὰς ἀλιπηγὰς· τοιαῦτά εἰσιν αἱ ἐν Gattamha, νοτιοδυτικῶς τῆς λίμνης Τσάνας, θερμοκρασίας 420 Κελσίου, αἱ ἐν Οὐάτζεγκι πρὸς δυσμὰς αὐτῆς, ὁμοίαι θερμ. 41° Κ., αἱ ἐν Ἀδούνα-Χαριέτ· ψυχραὶ δὲ θειοῦχοι πηγαὶ εύρίσκονται ἐν Gondgadit (Ἀδάρα).

Ἀντικείμενα ὑπαγόμενα εἰς τὴν Παλαιοντολογίαν δὲν ἔτυχεν ἡμῖν ν' ἀπαντήσωμεν οὔτε ἐν Τηγρέ, οὔτε ἐν Ἀμάρα, οὔδ' ἀνασκαφὴν τινα ἡδυνήθημεν πού νὰ ἐνεργήσωμεν, μύριων ἔνεκα κωλυμάτων. Εἰς ὅρη τιτὰ μόνον τοῦ Τηγρέ παρατηρήσαμεν πού και πού κογχυλωδεῖς τινὰς μάζας.

Ἡ Φυτολογία τοῦ Ἀθιοπινιακοῦ ὁροπεδίου εἶνε πλουσιωτάτη, μάλιστα δ' ἐν Ἀμάρα και Σόα· ἀν δὲ τις εἰδικὸς βοτανικὸς ἀποστελλόμενος εὐτυχῆσῃ νὰ περιγράψῃ ποτὲ τὴν χώραν ἐκείνην ὑπὸ φυτολογικῇ ἐποψίῃ, ἢ Ἀθιοπινικῇ ἢ Αἰθιοπικῇ χλωρίῃ αὐτοῦ (Flora Aethiopica) θέλει καθέξει πρωτεύουσιν, πρωτότυπον και ἐπισημοτάτην θέσιν ἐν τῇ ἐπιστήμῃ τῆς Φυτολογίας· διὰ τὴν περιγραφὴν, ὀνομασίαν και κατάταξιν ὅλων ἀγνώστων ἐν τῇ Εὐρώπῃ (τοῖς μουσείοις αὐτῆς και τοῖς βοτανικοῖς κήποις), ἅτινα δύνανται, ἄλλως τε, νὰ ὦσι και χρησιμώτατα ὑπὸ πολλὰς ἐπόψεις ταῖς ἐπιστήμαις και τέχναις και τῷ βίῳ αὐτῷ, και τῇ βιομηχανίᾳ ἔτι κλπ.

Ἡ βλάστησις τῆς χώρας περιλαμβάνει πλείστας ὄσας τάξεις και γένη και εἶδη και μορφὰς ἢ ποικιλίας, ἐν οἷς ἐπικρατεῖ τὸ ἀκανθώδες (Ἀκανία, Acania, κλπ). Τὰ ὅρη και αἱ πεδιάδες αὐτῆς εἰσι κατάφυτοι· δάση ἀπέραντα κοσμοῦσιν ἰδίᾳ τὴν Ἀμάραν· δένδρα πελώρια, ὧν ὁ κορμὸς δύναται νὰ ἔχῃ διάμετρον και 5—7 γαλλ. μέτρων, χρησιμεύων και ὡς ναὸς ἢ οἶκημα ἢ κρυσφύγετον, δὲν εἶνε σπάνια ἄγαν. Ἐκ τῶν ἠγνωρίμων ἐκεῖ και χρησίμων φυτῶν, τὰ δένδρα τοῦ κοῦσσου (Kosso Hagenia abyssinica ἢ Branyera anthelmintica, Rosaceae) εἰσι διεσπαρμένα και πολυπληθῆ ἐπὶ τῶν ὁρέων ἀπάσης σχεδὸν τῆς Ἀθιοπινίας· ἡ μουσερά Mussena, Albixia anthelmintica, Brongn. Leguminosa, χρησιμεύουσα ὡς ταινιοκτόνον παρὰ τοῖς ἰθαγενέσιν, ἐπίσης· πρὸς δὲ ἡ ἀφρικανικὴ μυρσίνη (Myrsine africana, Myrsineae) κλπ,

περὶ ὧν ἔσται ἡμῖν ὁ λόγος ὕστερον. Ἡ ἀγριελαία ἀποτελεῖ πολλαχοῦ τῆς ὅλης Αἰθιοπίας δάση ὁλόκληρα, ἥς τὰ φύλλα μεταχειρίζονται οἱ κάτοικοι εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ ὑδρομέλιτος, ἐπίσης και τὰ καθόδενδρα, ἐξ ὧν διενεργεῖται μέγα ἐμπόριον καφὲ ὅστις εἶνε ἄριστος και τοῦ ὁποῖου τὰ δένδρια λέγεται ὅτι ἐκείθεν μετεφυτεύθησαν εἰς τὴν Ἀραβίαν (Μόκκαν τῆς Ἑμένης παρὰ τὸν παρθὸν Βαβ-ἐλ-Μανδέβ), ἐπὶ δὲ και τὰ διάφορα εἶδη τῶν εἰνῶν. Ἡ ἀμπελος δὲ (Vitis vinifera, L.) ἀπαντᾷ ἐν ἀγρίᾳ καταστάσει (εἰς τὴν Ἀμάραν), μόλις δὲ πέρυσιν ἐξ Ἑλλάδος, τῇ αἰτήσῃ τοῦ αὐτοκράτορος Ἰωάννου, ἐγένετο ἀποστολὴ κλημάτων ὑπὸ τοὺς κ. κ. Γουλμῆν και Κόττον, ἅτινα λίαν εὐδοκίμουσιν ἐν Τηγρέ σήμερον· και προγενεστέρως ἐκαλλιεργεῖτο ἐν τῇ χώρᾳ ἡ ἀμπελος μέχρι τῆς βασιλείας τοῦ Θεοδώρου (1867), ὅστις διέταξε και κατέστρεψεν ἐντελῶς αὐτάς, διότι οἱ ἱερεῖς ἐμεθύσκοντο οἶνῳ! Ὁ φοῖνιξ εύρηται ἐν ἀγρίᾳ καταστάσει, αὐτοφυῆς, αἱ δὲ βανανέαι ἐν Τηγρέ εἰσι συνήεις και οἱ καρποὶ αὐτῶν οἶονεῖ θεοβρώματα· Ὁ καπνός (Nicotiana Tabacum, L. Solanaceae), εὐωδέστατος ὅταν καίηται, καλλιεργεῖται ἐλάχιστα ἰδίως ὑπὸ τῶν Γκάλλα, διότι τανῶν αὐστηρότατα ἀπαγορεύεται ἡ χρῆσις αὐτοῦ ἐν Ἀθιοπινίᾳ ἐπὶ ποιῶν ἀποκοπῆς τῆς γλώσσης· τὰ φύλλα αὐτοῦ εἰσι μικρά, ὑποστρογγυλά. Ἐκ τῶν σπερμάτων τοῦ καλλιεργουμένου φυτοῦ Guizotia oleifera, ὅπερ εἶνε ποώδες, ἐτήσιον, ἀνῆκον εἰς τὴν μεγάλην οἰκογένειαν τῶν συνθέτων, ἐκθλίβουσιν οἱ Ἀθιοπῖνοι τὸ εἰς τροφὴν χρησίμων αὐτοῖς ἔλαιον· ἀντὶ σάπωνος δὲ μεταχειρίζονται τὰς κορυφὰς φυτοῦ τινος ἄλλου ἐκ τῶν Saponariae (Στρούθιον). Ὁ βάμβαξ καλλιεργεῖται πολλαχοῦ τῆς χώρας. Ἐκ τῶν Δημητριακῶν καλλιεργεῖται ὁ σῖτος (ποικιλίαι θίδυμος, ragoussa ἐξ ἧς παράγουσιν οἱ ἐγχώριοι τὸ οἶνόπνευμα, ὅπερ πίνουσιν), ἡ κριθή, και μάλιστα ἡ μορφή αἰθιοπική εἶδος σιτηροῦ σπασμοειδοῦς (λευκὸν, μέλαν), ὅπερ οἱ ἰθαγενεῖς καλοῦσι τέφρ και προτιμῶσι παντὸς ἄλλου τὸν ἐκ τούτου ἄρτον· ἐπίσης καλλιεργοῦνται τὰ ὁσπρία, κλπ, δι' ἀρότρων Ἡσιόδου. Ἐν Ἀμάρα, Σόα και Γκοτζᾶμ ἡ καλλιέργεια τῶν σιτηρῶν γίνεται δις τοῦ ἐνιαυτοῦ (κατὰ Ἰανουάριον και Ἰούνιον). Τὰ κωροσφάρα φυτὰ εἰσι σπάνια. Ἡ σικκὴ σπανίως ἀπαντᾷ και ἐν ἀγρίᾳ καταστάσει. Ἐξ εἶδους δὲ τινος ἄλλου φυτοῦ ὑπαγομένου εἰς τὰ euphorbia και λίαν διαδεδομένου καθ' ἅπασαν τὴν Αἰθιοπίαν ἐκρέει δι' ἐντομῶν ἀφθονον και ποικνόταον γάλα, ὅπερ ξηραίνόμενον ἐν τῷ ἀέρι μεταβάλλεται εἰς εἶδος τι ἐλαστικοῦ χρησίμου τοῖς ἰθαγενέσιν εἰς περιάλειψιν τῶν ἐκ χόρτου σκευῶν αὐτῶν. Κήποι, ὡς ἡμεῖς ἐννοοῦμεν αὐτούς, δὲν καλλιεργοῦνται πρὸς ἐξῆ. Ἐκ τῶν ἀθέων, ἅτινα ὑπερήρεσαν ἡμῖν, σημειοῦμεν τὸ αὐτῷ δὴ παρὰ τῶν ἐγχωρίων γκουνά-γκουνά ὀνομαζόμετον, ἀνθος δεινῶν ἐκ τῶν βανανοειδῶν, οὔτινας τὸν σπέρρον μετεφέραμεν διὰ τὸν βοτανικὸν κήπον ἐνταῦθα ἡμεῖς και ἐπώνομάσαμεν τὸ ἀνθος «Ὀλγα».

Τὴν πληθὺν και τὴν ποικιλίαν φυτῶν ἀγνώστων ἡμῖν, ὧν πλείστα ὄσα δηλητήρια, λυπούμεθα διότι δὲν δυνάμεθα νὰ περιγράψωμεν ἐνταῦθα, ὡς μὴ τυγχάνοντες ἐντριβεῖς περὶ τὴν ἰδίαν φυτολογίαν.

(ἀκολουθεῖ)

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

SIROP D'HYPHOPHITES DE FELLOWS.

Παρασκευαζόμενον ἐν Ὑόρκῃ ὑπὸ τοῦ χημικοῦ

JAMES FELLOWS.

Τὸ περὶ οὗ πρόκειται σκεύασμα ἐνέχει·

Τὰ κυριώτερα τοῦ ζωικοῦ ὀργανισμοῦ συστατικά, Κάλιον καὶ Τίτανον. Ὁξειδωμένας ἐνώσεις, Σίδηρον καὶ Μαγγανήσιον. Ἰονικὰ, Κινίνην καὶ Στρυχνίνην. Καὶ τὸ ζωϊκὸν ὀσμωτικὸν συστατικόν, τὸν Φώσφορον.

Διαφέρει πάντων τῶν ἄλλων ὁμοταγῶν σκευασμάτων διότι εἶναι εὐάρεστον τῇ γαστρῇ, ἐνεργεῖ ἐπὶ τοῦ στομάχου εὐνοικῶς, καὶ οὐδὲν ἐπιγίνεται κακὸν ἀπὸ τῆς παρατεταμένης αὐτοῦ χρήσεως.

Μεγάλῃν ἐκτέταστο ὑπόληψιν ἐν Ἀμερικῇ καὶ Ἀγγλίᾳ διὰ τὸ νύσιμον τῆς χρήσεως αὐτοῦ εἰς τὴν θεραπείαν τῆς φθίσεως, τῆς χρονίης βρογχίτιδος καὶ ἐτέρων τῶν ἀναπνευστικῶν ὀργάνων παθήσεων. Οὐχ ἡττονὸς ὠφελεῖ καὶ κατὰ ποικίλων νευρικῶν νόσων, ὡς καὶ κατὰ τῆς ἀτονίας. — Αἱ θεραπευτικαὶ αὐτοῦ ἐνέργειαι ἀποδοτέαι εἰς τὰς τόνωτικὰς καὶ θρεπτικὰς αὐτοῦ ιδιότητας δι' ὧν αἱ διάφοροι ὀργανικαὶ λειτουργίαι ἐπανέρχονται εἰς τὸ κατὰ φύσιν. Οὕτω καθ' ἃς περιπτώσεις ἐνδείκνυνται ἡ τῆς ἐννεύρωσεως τόνωσις διὰ τόνωτικῆς θεραπείας, τὸ σκεύασμα τοῦτο εἶναι τὰ μάλιστα ὠφέλιμον. Ἐνεργεῖ ταχέως, διεγείρει τὴν ὁρεξίν, βυθμίζει τὴν πέψιν, διευκολύνει τὴν ἀπορρόφησιν καὶ μετὰ τῶν θρεπτικῶν οὐσιῶν μεταβαίνει εἰς τὴν κυκλοφορίαν. Ἐπίσης ὠφελεῖ καὶ κατὰ τῶν φρενοπαθειῶν καὶ ἐν γένει πάσης νευρικῆς παθήσεως.

Ἐκάστη φιάλη περιέχει 8 οὐγκίας, ἥτοι 50 περίπου δόσεις.

Εὐρίσκεται ἐν Ἀθήναις παρὰ τῷ κ. Κ. Ὀλυμπίῳ. Πᾶσα περὶ τοῦτου ἀγγελία ὠρίσται μόνον διὰ τὰ ἱατρικὰ περιοδικά.

COMPAGNIE DES VASELINES FRANÇAISES.

Ἐμβλημα **Μετρελαιίνῃ** (Pétréoline).

Ἀδελφῶν **LANCELOT** καὶ **Σας**.

Χημικοῦ, φαρμακοποιοῦ, διδάκτορος ἱατρικῆς τῆς ἐν Παρίσι τοῖς ἱατρικῆς Σχολῆς.

Διπλῶμα τιμητικὸν ἐν τῇ ἐκδόσει τῶν ἔργων 1885.

Παρίσι, 15 Rue de l'Échiquier. — Ἐργαστάσιον ἐν Aubervilliers (Seine).

Λονδίνον, 103. London Wall.

Τῆς **Μετρελαιίνῃς** χρήσις γίνεται εἰς τὰ φαρμακευτικὰ σκευάσματα.

Ἡ **Μετρελαιίνῃ**, ἡ Γαλλικὴ **Βάσελινῃ**, ἥς χρῆσις γίνεται ἐν ἀπῃ τοῖς νοσοκομείοις τῶν Παρίσιων, εἶναι οὐδετέρη, ἀχρὺς ἢ μωρὰ τῇ γαστρῇ,

διὰ τῶν χαρακτήρων δὲ τούτων γνωρίζεται ἀπὸ πάσης παραποιήσεως ἢ δοθείας. Μεγάλῃ γίνεται αὐτῆς χρῆσις εἰς τὴν ἱατρικὴν εἰς τὴν θεραπείαν τῶν κακῆς φύσεως πληγῶν, θεραπεύει δὲ ταχέως Ἐγκαύματα, Ῥαγάδας τῶν μαστῶν Ῥωγμὰς, Ἐδλογίαν, Ἐρυσίπαιας, Πιτυρίαν, Ἐκζεμα καὶ πᾶσαν ἄλλην ἐν γένει νόσον τοῦ δέρματος. Μεγάλῃς χρησιμότητος εἶναι καὶ εἰς τὴν μυρποίαν. Οὐδέποτε ταγγίζει. Ζητητέα ἡ ὑπογραφή **LANCELOT et Cie**.

Ἐν Ἀνατολῇ εὐρεταί ἐν τῇ **Φαρμακευτικῇ ἀποθήκῃ** ἐν Κωνσταντινουπόλει **Grand'Rue de Galata 35**.

ΠΕΠΤΟΝΙΚΟΣ ΣΙΔΗΡΟΣ ROBIN.

Σιδηροῦχος σκεύασμα ἀφομοιωσίμων.

Ἐκ τῆς ἐνώσεως τῶν θρεπτικῶν συστατικῶν τοῦ κρέατος μετὰ σιδήρου.

Στομαχικόν, τόνωτικόν ἰσχυρόν. Μετὰ τῶν τροφῶν ὁ πεπτονικὸς σιδηρὸς δὲν ἀποσυντίθεται ὡς συμβαίνει εἰς τὰς ἄλλας τοῦ σιδήρου σκευάσεις.

Λίθεται κατὰ σταγόνας πυκνῆς διαλύσεως ἀπὸ 10—20 κατὰ πᾶν γεῦμα ἐν οἰωδῇτιν ὑγρῷ.

ΟΙΝΟΣ ΠΕΠΤΟΝΙΚΟΥ ΣΙΔΗΡΟΥ ROBIN

Εἰς δόσιν μικροῦ ποτηρίου μετὰ τὸ φαγεῖν.

Γενικὴ ἀποθήκη εἰς **Entrepôt pharmaceutique** ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Μεγάλῃ ὁδῷ **Galata 35**.

ΕΠΙΛΗΨΙΑ. ΨΥΤΕΡΙΣΜΟΣ. ΝΕΥΡΩΣΕΙΣ

Τὸ **Βρωμιούχον** τοῦ **HENRY MURE** μετὰ **Βρωμιούχου καλίου** (μὴ ἐμπεριέχοντος χλωριούχου καὶ ἰωδιούχου καλίου) ἐν χερσὶν τῶν ἱατρῶν τῶν ἐν Παρίσι τοῖς εἰδικῶν θεραπευτηρίων ἔσχε λίαν αἴσια ἀποτελέσματα ἐπενεγκὸν σπουδαίας ἰάσεις, καθ' ἃ ἐν τοῖς περιοδικοῖς μνημονεύεται.

Ἡ ἐπιτυχία τοῦ βρωμιούχου τούτου σκευάσματος ἐν Γαλλίᾳ, Ἀγγλίᾳ, Ἀμερικῇ ὀφείλεται εἰς τὴν ἀπόλυτον χημικὴν καθαρότητα, καὶ τὸν μαθηματικὸν προσδιορισμὸν τῆς δόσεως τοῦ ἔλατος ὡς καὶ εἰς τὴν συνένωσιν αὐτοῦ μετὰ σεραπίου φλοιοῦ νεραντίων.

Βραστὸν κοχλεάριον **σεραπίου** τοῦ **HENRY MURE** ἐνέχει 2 γραμμάτια βρωμιούχου καλίου.

Τιμὴ τοῦ φιαλίου 5 φράγκ.

Γενικὴ ἐν Ἀνατολῇ ἀποθήκη εἰς **Entrepôt pharmaceutique** ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Μεγάλῃ ὁδῷ **Galata 35**.

Rákoczy

ΠΙΚΡΟΠΗΓΗ EN BUDE
ΙΔΙΟΚΤΗΤΟΣ
ΤΩΝ ΑΔΕΛΦΩΝ LOSER

τὰς νόσους τῆς κάτω κοιλίας διὰ τὸ ἐν αὐτῇ ἄφθονον
θεικὸν μαγνήσιον, γάτριον καὶ λίθιον.

Τὸ αὐτοφύεον πικρὸν ὕ-
δωρ Rákoczy εἶναι ἐν
τῶν πλουσιωτέρων εἰς
στερεὰ συστατικά ὑδά-
των, ἅτε δὴ περιέχον ἐν
10000 γέρ. αὐτοῦ 571
μέρη στερεῶν συστα-
τικῶν καὶ προτιμᾶται εἰς

Ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς λοιπὰς πικροπηγὰς τὸ ὕδωρ
Rákoczy θεωρούμενον παρ' ἀπάντων τῶν ἱατρῶν ὡς τὸ πρωτεύον προ-
τιμᾶται καθ' ὅς περιπτώσεις ἐνδείκνυται ἢ χρῆσις τῶν πικρῶν ὑδάτων
διὰ καὶ ὡς τοιοῦτον συνιστᾶται καὶ ὑπὸ Ἀκαδημιῶν καὶ ὑπὸ ἱατρῶν
ὡς ὑπὸ τῆς ἐν Budapest ἀκαδημίας τῶν ἐπιστημῶν, τῆς ἐν Παρίσις
ἀκαδημίας τῆς ἱατρικῆς, ὑπὸ τῶν ἱατρῶν Fauvel ἐν Παρίσις, Charle-
Ticheborn ἐν Λονδίῳ, Τριανταφυλλίδου καὶ Mordtmann ἐν Κωνσταν-
τινουπόλει, Zoupan ἐν Ἀδριανουπόλει, Salem pacha ἐν Καίρῳ, Sch-
iiss ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, Zeissel καὶ Rokitansky ἐν Βιέννῃ, Seitz ἐν Μο-
νάχῳ, Vohl ἐν Κολωνίᾳ κλ.

Πωλεῖται ἐντὸς φιαλῶν προσφάτως ἐκαστοτε πληρουμένων παρ' ἑκα-
στῶν τοῖς καταστήμασιν τῶν μεταλλικῶν ὑδάτων, τοῖς φαρμακείοις καὶ
φαρμακωπορείοις.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

Α. Α. Γεωργαντᾶ. — *Στοιχεῖα ἱατροδικαστικῆς*. Τόμ. Α'. Ἀθή-
ναι 1885. Τιμὴ τοῦ ὅλου συγγράμματος Δρ. 32 πληρωτέα ἐπὶ τῇ
παράκλησιν τοῦ Α'. τόμου. Εὐρίσκεται εἰς τὸ βιβλιοπωλεῖον κ. Μπέκ. —
Ὁ Β'. τόμος ὑπὸ τὰ πτεστήρια.

GALINSOWSKI. — *Des cataractes. et de leurs operations. Confé-
rences cliniques.* — Brochure in 8o. de 52. P. Prix. 1. f. 50.
Publications du Progrès Medical. Paris 14. Rue des Carmes.

J. BOUILLANT. *Ἱστορία τῆς Ἱατρικῆς.* μεταγλωττισθεῖσα καὶ
συμπληρωθεῖσα ὑπὸ τοῦ ὀφηγῆτοῦ κ. **N. H. Παρίση.** — Τιμᾶται
δρ. 7, καὶ εὐρίσκεται εἰς τὰ κυριώτερα βιβλιοπωλεῖα.

*Κλινικὴ μελέτη ἐπὶ τῶν προδιαθετικῶν αἰτίων τῆς φθίσεως τῶν
πνευμόνων, ὑπὸ Σπυρίδωνος Ἰω. Κανέλλη, ἱατροῦ. Εὐρίσκεται
παρὰ τῇ ἐν Ἀθήναις ἐμπόρῳ κ. Ἰω. Κανέλλῃ ὁδὸς Αἰόλου. ἀριθ. 11.
τιμωμένη δραχ. 1.*